

Oikeushenkilötunnusta koskevat ohjeet

JOHDANTO

1. EIOPA antaa asetuksen (EU) N:o 1094/2010 16 artiklan¹ mukaisesti nämä tarkistettut ohjeet oikeushenkilötunnuksen (LEI) käytöstä.
2. Arvioinnissaan LEI:n käyttöä koskevien ohjeiden (EIOPA-BoS-14-026)² soveltamisesta EIOPA totesi, että niitä olisi tarkistettava niiden soveltamisalan selventämiseksi ottaen huomioon LEI:n kasvava merkitys. Lisäksi tekstiä olisi tarkistuksen yhteydessä tarvittaessa yksinkertaistettava ja päivitettävä. Näin voidaan helpottaa ja edistää LEI-tunnusten käyttöä toimivaltaisten viranomaisten valvonnan piiriin kuuluvien oikeushenkilöiden yksilöllisenä tunnistekoodina.
3. Nämä ohjeet on tarkoitettu toimivaltaisille viranomaisille.
4. Niitä sovelletaan 1. heinäkuuta 2022 lähtien, ja niillä kumotaan ja korvataan Ohjeet oikeushenkilötunnuksen (LEI) käytöstä (EIOPA-BoS-14-026).
5. Ohjeissa käsitellään tarvetta saada oikeushenkilötunnus ja yksilöidään oikeushenkilöt, joilla se on oltava. Ohjeissa ei määritellä, milloin oikeushenkilötunnusta on käytettävä. LEI-tunnusten käyttö raportointi- ja julkistamisvaatimusten yhteydessä sisällytetään tulevaisuudessa uusiin tai muutettuihin säädöksiin.
6. Osana osallistumistaan tietojen standardointialoitteisiin EIOPA tukee näillä ohjeilla finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän (FSB) ehdottaman ja G20-maiden hyväksymän LEI-järjestelmän käyttöönottoa. Tavoitteena tässä on luoda rahoitusmarkkinatransaktioiden osapuolten maailmanlaajuinen yksilöllinen tunnistamiskäytäntö.
7. Ohjeet vakiinnuttavat edelleen yhtenäisiä, tehokkaita ja vaikuttavia valvontakäytäntöjä yhdenmukaistamalla oikeushenkilöiden tunnistamista. Tarkoituksena on varmistaa tietojen laatu, luotettavuus ja vertailukelpoisuus. Tällaisten tietojen avulla voidaan
 - a) valvoa ja seurata paremmin rahoituslaitoksia ja parantaa sääntelypolitiikkaa ja päätöksentekoprosessia
 - b) tunnistaa, arvioida ja seurata Euroopan vakuutus- ja eläkealan rahoitusvakauteen kohdistuvia riskejä ja uhkia ja raportoida niistä
 - c) tukea EIOPAn työtä yleensä kriisinehkäisyssä, valvonnassa ja rahoitusvakauden, menettelytapojen ja kuluttajansuojan aloilla.
8. LEI-tunnuksen laajempi käyttö eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten valvonnan piiriin kuuluvien oikeushenkilöiden tunnistamisessa olisi erityisen hyödyllistä sellaisten oikeushenkilöiden tietojen luokittelua ja kokoamista varten, jotka toimivat rajojen yli, toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden sivukonttoreiden kautta tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen, EIOPA) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

² EIOPAn Ohjeet oikeushenkilötunnuksen (LEI) käytöstä (EIOPA-BoS-14-026) saa osoitteesta https://www.eiopa.europa.eu/document-library/guidelines/guidelines-use-of-legal-entity-identifier_en.

9. Oikeushenkilötunnusta koskevat säännöt mahdollistavat edellä mainittujen oikeushenkilöiden tunnistamisen yksiselitteisesti, jolloin vältetään kansallisiin tunnuksiin tai nimiin liittyvältä epä johdonmukaisuudelta ja monitulkintaisuudelta. Tämä luokittelu parantaa koostettujen tietojen laatua ja ajankohtaisuutta EU:n tasolla ja vähentää lopulta rajatylittävää toimintaa harjoittavien raportoivien yhteisöjen raportointitaakkaa.

10. Yhteisten tunnusten käyttö yksittäisten oikeushenkilöiden tietojen keräämiseksi ja levittämiseksi helpottaa myös saatavissa olevien tietojen linkittämistä eri tietokantoihin ja muihin kansallisen ja kansainvälisen tason tietolähteisiin.

11. Kun otetaan huomioon oikeushenkilötunnuksen edut, näissä ohjeissa tarkoitettuja oikeushenkilöitä, joiden päätoimipaikka on Euroopan talousalueella, kannustetaan vaatimaan oikeushenkilötunnusta kolmanteen maahan sijoittautuneille sivukonttoreilleen ja direktiivin 2009/138/EY 212 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määriteltyyn ryhmään kuuluville kolmannen maan oikeushenkilöille ja sääntelemättömille yrityksille³.

12. Nämä ohjeet koskevat oikeushenkilöitä, jotka kuuluvat toimivaltaisten viranomaisten valvonnan piiriin. Ohjeet eivät periaatteessa koske luonnollisia henkilöitä.

13. On kuitenkin huomattava, että *elinkeinonharjoittajina toimivat yksityishenkilöt voivat saada oikeushenkilötunnuksen, edellyttäen, että he harjoittavat itsenäistä liiketoimintaa (josta on osoituksena rekisteröityminen kaupparekisteriin), samalle henkilölle on myönnetty vain yksi oikeushenkilötunnus ja että on riittävästi näyttöä siitä, että tietosuoja, yksityisyyden suoja tai muut esteet eivät estä nykyisen LEI-tiedoston julkaisemista*⁴.

14. Siten näiden ohjeiden mukaan luonnollisilla henkilöillä, jotka toimivat välittäjinä rajojen yli Euroopan talousalueella, on oltava oikeushenkilötunnus.

15. Näissä ohjeissa otetaan huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) suositukset oikeushenkilöiden⁵ tunnistamisesta (erityisesti suositus B), jossa suositellaan, että asiaan liittyvät viranomaiset⁶ vaativat tai soveltuvien osin vaativat edelleen, että kaikilla niiden valvonnassa olevilla, rahoitustaloustoimiin osallistuvilla oikeushenkilöillä on oltava oikeushenkilötunnus.

16. Näissä ohjeissa otetaan huomioon suhteellisuusperiaate ja oikeudellisten toimivaltuuksien puitteet.

17. Termit, joita ei ole määritelty näissä ohjeissa, ovat direktiivissä 2009/138/EY, direktiivissä (EU) 2016/2341⁷ ja direktiivissä (EU) 2016/97⁸ annetun merkityksen mukaisia. Näissä ohjeissa käytetään seuraavia määritelmiä:

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁴ Maailmanlaajuisten oikeushenkilötunnusten järjestelmän valvontaelimen (LEI-ROC) lausunto yksityishenkilöistä, jotka toimivat elinkeinonharjoittajina, on saatavissa osoitteessa https://www.leiroc.org/publications/gls/lou_20150930-1.pdf.

⁵ Euroopan järjestelmäriskikomitean suositus, annettu 24 päivänä syyskuuta 2020, oikeushenkilöiden tunnistamisesta (EJRK/2020/12) on osoitteessa [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020Y1126\(01\)&qid=1606388881614&from=EN..](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020Y1126(01)&qid=1606388881614&from=EN..)

⁶ Euroopan järjestelmäriskikomitean suositus, annettu 24 päivänä syyskuuta 2020, oikeushenkilöiden tunnistamisesta (EJRK/2020/12) (2020/C 403/01); 2 jakso, kohta 1 – Määritelmät.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2341, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (EUVL L 354, 23.12.2016, s. 37).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19).

- a) LEI – Oikeushenkilötunnus (LEI) on 20-merkkinen aakkosnumeerinen koodi, joka perustuu Kansainvälisen standardisoimisjärjestön (ISO) kehittämään ISO 17442 -standardiin. Se liittyy keskeisiin viitetietoihin, joiden avulla finanssitransaktioihin osallistuvat oikeushenkilöt voidaan tunnistaa selkeästi ja yksilöllisesti. Kukin oikeushenkilötunnus sisältää tietoa yhteisön omistusrakenteesta ja vastaa siten kysymyksiin ”kuka kukin on” ja ”kuka omistaa kenet”.
- b) GLEIF – finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän kesäkuussa 2014 perustaman GLEIF-säätiön (Global Legal Entity Identifier Foundation) tehtävänä on tukea oikeushenkilötunnuksen (LEI) täytäntöönpanoa ja käyttöä. Säätiötä valvoo maailmanlaajuisten oikeushenkilötunnusten järjestelmän valvontaelin, ja se toimii maailmanlaajuisen LEI-järjestelmän operatiivisena osana. GLEIF on ylikansallinen voittoa tavoittelematon organisaatio, jonka päätoimipaikka on Baselissa Sveitsissä.
- c) GLEIS, maailmanlaajuinen LEI -järjestelmä, toimii kolmella tasolla: maailmanlaajuisten oikeushenkilötunnusten järjestelmän valvontaelin (LEI ROC); GLEIF; ja paikalliset toimintayksiköt (LOU).
- d) Finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmä (FSB) ja G20-maat (G20) hyväksyivät LEI:n, GLEIF:n ja GLEIS:n.
- e) LEI ROC – maailmanlaajuisten oikeushenkilötunnusten järjestelmän valvontaelin (ROC) on ryhmä, johon kuuluu 69 viranomaista, jotka ovat täysjäseniä, ja 19 tarkkailijaa yli 50 maasta. Se perustettiin tammikuussa 2013 koordinoimaan ja valvomaan maailmanlaajuisten oikeushenkilötunnusten järjestelmää (GLEIS).
- f) Oikeushenkilötunnusten myöntäjät – paikalliset toimintayksiköt, jotka myöntävät LEI-tunnuksia. Paikalliset toimintayksiköt ovat yleishyödyllisiä laitoksia, jotka ROC on hyväksynyt tai jotka GLEIF on valtuuttanut ROC:n valvonnassa ja jotka tarjoavat oikeushenkilötunnusten rekisteröintejä rekisteröijille ja muille yksiköille. Paikalliset toimintayksiköt järjestävät rekisteröintejä, uudistamisia ja muita palveluja ja toimivat ensisijaisena yhteyspisteenä oikeushenkilöille, jotka haluavat saada oikeushenkilötunnuksen.

Ohje 1 – Oikeushenkilöitä koskeva soveltamisala

18. Toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava, että ainakin seuraavilla niiden valvonnan piiriin kuuluvilla oikeushenkilöillä on oikeushenkilötunnus:

- a) direktiivin 2009/138/EY soveltamisalaan kuuluvat oikeushenkilöt:
- (i) Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset. Euroopan talousalueelle sijoittautuneet sellaisten vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten sivukonttorit, joilla on kotipaikka Euroopan talousalueella, voivat käyttää vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten LEI-tunnusta.
 - (ii) direktiivin 2009/138/EC 215 artiklassa tarkoitettu perimmäinen emoyritys ja kaikki yritykset (paitsi ETA:n ulkopuoliset yritykset ja sääntelemättömät yritykset), jotka kuuluvat direktiivin 2009/138/EC 212 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen ryhmän soveltamisalaan.
 - (iii) ns. sekavakuutushallintayhtiöt.
 - (iv) Euroopan talousalueelle sijoittautuneiden sellaisten vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten sivukonttorit, joilla on kotipaikka yhteisön ulkopuolella.

b) Direktiivin (EU) 2016/2341 mukaisesti rekisteröidyt tai hyväksytyt ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- (i) taseen loppusumma on yli tuhat miljoonaa euroa.
- (ii) taseen loppusumma on enemmän kuin satatuhatta ja vähemmän kuin tuhat miljoonaa euroa, ja laitos on luokiteltu taseen loppusumman perusteella jäsenvaltiossa yhdeksi viidestä suurimmasta lisäeläkelaitoksesta.

c) Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajat sekä sivutoimiset vakuutusedustajat, joilla on rajat ylittävää liiketoimintaa direktiivin (EU) 2016/97 mukaisesti, siltä osin kuin ne kuuluvat toimivaltaisen viranomaisen valvonnan piiriin.

Ohje 2 – Tietojen antaminen EIOPAlle

19. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että yhdistämättömät tiedot, jotka ne toimittavat EIOPAlle valvontansa piiriin kuuluvista oikeushenkilöistä tai oikeushenkilöiden ryhmistä, sisältävät vaaditut oikeushenkilötunnukset näiden ohjeiden mukaisesti.

20. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä oikeushenkilötunnusta, jos sellainen on, sellaisten vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle toimitettavien tietojen yksilöimiseksi, jotka koskevat kolmanteen maahan sijoittautuneita sellaisten vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten sivukonttoreita, joilla on kotipaikka Euroopan talousalueella.

Ohjeiden noudattaminen ja raportointisäännöt

21. Tässä asiakirjassa on EIOPA-asetuksen (EU) N:o 1094/2010 16 artiklan nojalla annettuja ohjeita. EIOPA-asetuksen 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita ja suosituksia.

22. Toimivaltaisten viranomaisten, jotka noudattavat tai aikovat noudattaa näitä ohjeita, on sisällytettävä ne sääntely- tai valvontajärjestelmäänsä asianmukaisella tavalla.

23. Toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava kahden kuukauden kuluessa käännettyjen versioiden laatimisesta EIOPAlle, noudattavatko tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä ilmoitettava perustelut, jos ne eivät noudata tai aio noudattaa ohjeita.

24. Ellei vastausta saada määräaikaan mennessä, toimivaltaisten viranomaisten katsotaan jättäneen noudattamatta ohjeita, mistä tehdään ilmoitus.

Tarkistuksia koskeva loppumääräys

25. EIOPA tekee näihin ohjeisiin tarkistuksia.